

Міністерство освіти і науки України
Департамент освіти і науки Львівської обласної державної адміністрації
Національний університет «Львівська політехніка» (м. Львів, Україна)
Львівський державний університет фізичного культури імені Івана Боберського
(м. Львів, Україна)
Дніпровська академія неперервної освіти (м. Дніпро, Україна)
Академії Фізичного Виховання і Спорту (м. Гданськ, Республіка Польща)
Академія Прикладних наук імені Стефана Баторія
(м. Скерневіце, Республіка Польща)
Інститут педагогіки Поморської Вищої Школи в Старогарді Гданському
(м. Старогард Гданський, Республіка Польща)
Празький гуманітарно-технологічний інститут (м. Прага, Чеська Республіка)

XII-та Міжнародна науково-практична конференція **«УПРАВЛІННЯ В ОСВІТІ»**

Матеріали XII Міжнародної науково – практичної конференції
29 квітня 2025 року

Львів – 2025

УДК 37.07(06)

Управління в освіті: Матеріали XII Міжнародної науково-практичної конференції (Національний університет «Львівська політехніка», м. Львів, 29 квітня 2025 року) / за ред. Т. М. Горохівської, М. Ф. Криштановича, О. М. Ієвлева, Т. І. Рузяк; за заг. ред. М. Ф. Криштановича. Львів, 2025. 363 с.

Рекомендовано до друку Вченою радою Інституту права, психології та інноваційної освіти Національного університету «Львівська політехніка» (протокол № 8/25 від 19 травня 2025 р.)

Редакційна колегія:

Горохівська Т. М., доктор педагогічних наук, професор (голова) (м. Львів, Україна),

Криштанович М. Ф., доктор наук з державного управління, професор (заступник голови) (м. Львів, Україна),

Ієлев О. М., доктор педагогічних наук, доцент (м. Львів, Україна),

Рузяк Т. І., доктор філософії (м. Львів, Україна) – технічний секретар.

Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції відображають підходи до вирішення проблем управління освітою в умовах воєнного часу через реалізацію освітніх ініціатив: вітчизняний та зарубіжний досвід.

Адресується науковцям, педагогам-практикам, керівникам, методистам закладів вищої, фахової передвищої, професійної, загальної середньої освіти та працівникам інститутів післядипломної педагогічної освіти.

Матеріали, що включено до збірника, подано у авторській редакції. Автори несуть повну відповідальність за опублікований матеріал.

Рецензенти:

Матвійчук Т. Ф., кандидат педагогічних наук,
доцент

Сторонська О. С., кандидат педагогічних наук,
доцент

Гельжинська Т. Я., кандидат педагогічних
наук, доцент

ПЕРЕДМОВА

Міжнародну науково-практичну конференцію «Управління в освіті» (29 квітня 2025 р.) проведено з метою покращення освітнього процесу, обговорення актуальних теоретичних і прикладних проблем у галузі освіти.

Програмний комітет конференції - Голова: Ортинський Володимир Львович – д. ю. н., професор, Заслужений юрист України, директор Інституту права, психології та інноваційної освіти Національного університету «Львівська політехніка»

Заступники голови програмного комітету: Горохівська Тетяна Миколаївна – д.пед.н., професор, завідувачка кафедри педагогіки та інноваційної освіти Інституту права, психології та інноваційної освіти Національного університету «Львівська політехніка»; Швай Роксоляна-Марія Іванівна – д. пед. н., професорка, професорка Інституту педагогіки Поморської Вищої Школи в Старогарді Гданському (м. Старогард Гданський, Польща) (за згодою).

Члени програмного комітету: Даріуш Скальський – доктор педагогічних наук, професор Академії фізичного виховання і спорту в Гданську, ректор (м. Гданськ, Республіка Польща) (за згодою);

Ельжбета Стоковська-Загдан – доктор наук, Академія Прикладних наук імені Стефана Баторія в Скерневіцах, ректорка (м. Скерневіце, Польща) (за згодою);

Якимець Олександра – доктор філософії, викладач та науковий співробітник Наукового інституту психології освіти та виховання (I.S.P.E.F.) (м. Рим, Італія) (за згодою);

Безена Іван Михайлович – к. філос. н., доцент, завідувач кафедри соціально-гуманітарної освіти КЗВО «Дніпровська академія неперервної освіти» (за згодою);

Демидов Іван Васильович – д. т. н., професор, проректор з наукової роботи Національного університету «Львівська політехніка»;

Чухрай Наталія Іванівна – д. е. н., професорка, проректор з науково-педагогічної роботи та міжнародних зв'язків Національного університету «Львівська політехніка».

На конференції проаналізовано підходи до вирішення проблем управління освітою в умовах воєнного часу через впровадження передового вітчизняного та зарубіжного досвіду.

Конференцію організовано рамках науково-освітньої співпраці між науковцями кафедри педагогікою та інноваційної освіти Навчально-наукового Інституту права, психології та інноваційної освіти Національного університетом «Львівська політехніка» (м. Львів, Україна), закладів вищої освіти Республіки Польщі та Чеської Республіки.

УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ ПРИРОДНИЧОЇ ОСВІТИ В КОНТЕКСТІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ТА ОСВІТНЬОЇ МОДЕРНІЗАЦІЇ

Тетяна Дороніна

КЗВО «Дніпровська академія неперервної освіти»
Дніпропетровської обласної ради»
t.o.doronina@gmail.com

Наталія Ахматова

Криворізький державний педагогічний університет
naytikys27@gmail.com

Розвиток науки і технологій, зростання екологічних ризиків, необхідність підготовки фахівців, здатних здійснювати міждисциплінарну взаємодію та приймати відповідальні рішення в умовах невизначеності, висувають нові вимоги до змісту й організації природничої освіти. Документи ЮНЕСКО, ОЕСР (Організація економічного співробітництва та розвитку), Європейської комісії наголошують на необхідності посилення ролі природничих наук у забезпеченні сталого розвитку та підвищення конкурентоспроможності країн у глобальній економіці. Управління якістю природничої освіти в з цих позицій розглядається як ключовий чинник модернізації освітніх систем, орієнтованих на інтеграцію до світового освітнього простору та забезпечення сталого суспільного розвитку.

На світовому рівні питання якості природничої освіти розглядається як ключовий чинник забезпечення сталого розвитку суспільства. Зокрема, у «Порядку денному в галузі освіти – 2030» (Education 2030: Incheon Declaration and Framework for Action) підкреслюється важливість зміцнення природничої освіти для розвитку критичного мислення, інноваційності та громадянської відповідальності молоді [2]. Документ визначає необхідність інтеграції природничо-наукової грамотності до освітніх програми як засобу підготовки здобувачів до вирішення глобальних викликів, пов'язаних зі змінами клімату, охороною довкілля та сталим використанням ресурсів.

У доповіді ОЕСР «Майбутнє освіти і навичок: Освіта–2030» («The Future of Education and Skills: Education 2030») також наголошується на потребі формування у здобувачів освіти системного мислення, здатності працювати в міждисциплінарних командах та вирішувати складні проблеми реального світу, що потребує перегляду підходів до управління якістю природничої освіти [3]. Окремо наголошується, що модернізація змісту та методів викладання природничих дисциплін є критично важливою для підготовки громадян до життя в складному, динамічному та глобалізованому суспільстві. Крім того, у «Глобальному звіті з моніторингу освіти 2023: Технології в освіті» («Global Education Monitoring Report 2023: Technology in Education») ЮНЕСКО вказано, що ефективне використання цифрових технологій у сфері природничої освіти сприяє підвищенню доступності якісного контенту, розширенню можливостей для самостійного навчання і розвитку дослідницьких компетентностей учнів [4].

Звернення до міжнародних документів дає змогу визначити необхідність системних змін, зокрема впровадження компетентісно орієнтованих освітніх програм природничого спрямування, орієнтованих на формування навичок вирішення комплексних науково-технічних завдань. Важливим напрямом виступає розвиток цифрової інфраструктури навчання природничих дисциплін як чинника забезпечення доступності, інноваційності й інтеграції в глобальний освітній простір. Окремого значення набуває стимулювання участі українських закладів освіти в міжнародних дослідницьких програмах та ініціативах, що сприяє оновленню змісту й методів природничої освіти відповідно до світових стандартів. Крім того, підтримка процесів інтернаціоналізації освітнього середовища через розширення академічної мобільності, запровадження спільних освітніх програм та інтеграцію кращих міжнародних практик постає необхідною умовою забезпечення конкурентоспроможності природничої освіти в Україні.

У контексті зазначених міжнародних орієнтирів особливої ваги набуває адаптація стратегій управління якістю природничої освіти в Україні. Осмислення

досвіду ЮНЕСКО та ОЕСР акцентує увагу на необхідності комплексної модернізації освітнього середовища, що має спиратися на розвиток компетентнісного підходу, цифровізацію навчання та інтернаціоналізацію освітніх процесів.

В Україні управління якістю природничої освіти набуває особливого значення у світлі реалізації положень Державного стандарту базової середньої освіти (2020), який закладає основи компетентнісного підходу у викладанні природничих дисциплін та орієнтує педагогічну діяльність на розвиток ключових компетентностей, зокрема екологічної грамотності й уміння застосовувати знання на практиці [1]. Актуальні реформи у сфері середньої та вищої освіти, зокрема реалізація концепції Нової української школи та впровадження стандартів освіти, зорієнтованих на компетентнісний підхід, вимагають переосмислення підходів до розвитку природничої грамотності учнів і студентів.

Глобалізаційні та цифровізаційні трансформації освіти зумовлюють необхідність переходу до стратегічних моделей управління на рівні закладів освіти. Сучасні управлінські стратегії мають забезпечувати гнучкість освітніх програм природничого спрямування, підтримку професійної мобільності педагогічних кадрів, створення сприятливих умов для їхньої участі в міжнародних дослідницьких проєктах та ініціативах. У цьому контексті ключовим завданням є формування механізмів, які сприятимуть переходу від адміністративного контролю до стратегічного управління розвитком природничої освіти, що має базуватися на автономії закладів, відповідальності за якість освітніх результатів і орієнтації на інтеграцію у європейський освітній простір.

Управління якістю природничої освіти має здійснюватися на основі стратегічного планування, розроблення критеріїв оцінювання результатів навчання, впровадження внутрішніх систем забезпечення якості освіти у закладах освіти різного рівня, підвищення кваліфікації педагогічних працівників у напрямі STEM-освіти. Важливим завданням управлінських структур є створення умов для

міждисциплінарної інтеграції, розвитку дослідницьких умінь, формування екологічної свідомості та активної громадянської позиції здобувачів освіти.

Особливої ваги набуває стратегічна підтримка інституційної спроможності освітніх закладів щодо розробки інноваційних програм, впровадження цифрових технологій, створення сучасних освітніх середовищ і стимулювання академічної мобільності учнів і педагогів. У цьому контексті управлінські рішення мають бути спрямовані на забезпечення відповідності змісту природничої освіти вимогам сталого розвитку, інноваційної економіки та формування глобальних компетентностей у молодого покоління.

Узагальнюючи, зауважимо: світовий досвід управління якістю природничої освіти демонструє пріоритетність моделей, орієнтованих на компетентнісний підхід, інтеграцію інноваційних технологій, гнучкість освітніх середовищ та безперервне оновлення професійної майстерності педагогів. Їх адаптація в українському контексті потребує стратегічного переосмислення управлінських механізмів на всіх рівнях освітньої системи з акцентом на розвиток внутрішніх систем забезпечення якості, підтримку академічної мобільності та формування середовища для розвитку ключових компетентностей і екологічної свідомості учнів.

Література

1. Державний стандарт базової середньої освіти : постанова Кабінету Міністрів України, 2020. URL : surl.luh.gov.ua/dlpplz.
2. UNESCO (2015). Education 2030: Incheon Declaration and Framework for Action. Paris: UNESCO. URL : <https://surl.li/mfhnmf>.
3. OECD. (2018). The Future of Education and Skills: Education 2030. Paris: OECD Publishing. URL : <https://www.oecd.org/education/2030-project/>.
4. UNESCO. (2023). *Global Education Monitoring Report 2023: Technology in Education*. Paris: UNESCO. URL : <https://surl.li/gdnpez>.

НАУКОВЕ ВИДАННЯ
«УПРАВЛІННЯ В ОСВІТІ» МАТЕРІАЛИ

XII Міжнародної науково-практичної конференції

**Національний університет «Львівська політехніка» Львів,
29 квітня 2025 року**